

Visie en afwegingskaders
collectieve preventie
Jeugdgezondheidszorg

Datum: 18-12-2025
Versie: 2

Collectieve preventie binnen de jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Definitie

Collectieve preventie is het bevorderen van gezonde ontwikkeling en leefstijl op jeugdpopulatie-niveau. Collectieve preventie richt zich op gezondheidsbevordering, vroegtijdige signalering van gezondheidsrisico's, advisering, preventieve maatregelen en interventies en het versterken van de omgeving waarin jeugdigen opgroeien.

Visie

Collectieve preventie in de JGZ is een onderdeel van het fundament onder een gezonde generatie. Door structureel en onderbouwd in te zetten op preventie binnen gemeenschappen, scholen, wijken en gemeenten, creëren we een samenleving waarin kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen – zowel fysiek, mentaal als sociaal. We streven hierbij na de gezondheidsverschillen te verkleinen en kansengelijkheid vergroten. Samenwerking intern met andere afdelingen en extern met scholen, gemeentes en andere ketenpartners is hierbij essentieel.

Kaders

Beoordeling inzet collectieve preventie

- **Kritisch beoordelen doel en relevantie.** Bij voorkeur datagedreven en/of uit landelijke agenda's¹.
- **Beoordelen inzet op efficiëntie.** Zijn er andere efficiëntere manieren mogelijk?
- **Gebruik maken van expertise/uitvoering bij collega's of bij ketenpartners** (indien nodig/mogelijk).
- **Interventie is (bij voorkeur) onderdeel van een integrale aanpak.** Volgens de 4 pijlers: educatie, signalering en ondersteuning, omgeving, en regelgeving en handhaving².
- **Interventie is (bij voorkeur) evidence-based - goed onderbouwd**^{3,4}.

Prioritering inzet collectieve preventie

Prioritering vindt plaats op basis van bovenstaande overwegingen, data en/of landelijke agenda's én op basis van beschikbare uren.

Beoordeling en prioritering van collectieve preventie moet lokaal in het JGZ-team plaatsvinden, in overleg met de teamleider.

¹ Bijvoorbeeld IZA/GALA, JGZ-preventie agenda, de gezonde generatie

² [Zet in op vier pijlers voor een complete aanpak | Loketgezondleven.nl](https://www.loketgezondleven.nl)

³ [Databank Effectieve jeugdinterventies | Nederlands Jeugdinstituut](https://www.jugdzorg.nl)

⁴ [Interventiebibliotheek - NCJ](https://www.interventiebibliotheek.nl)